
4.1. SUKARRA

PATOLOGIA ETA OINARRIZKO ZAINKETAK
OCW UPV/EHU 2015

eman ta zabal zazu

Universidad del País Vasco Euskal Herriko Unibertsitatea

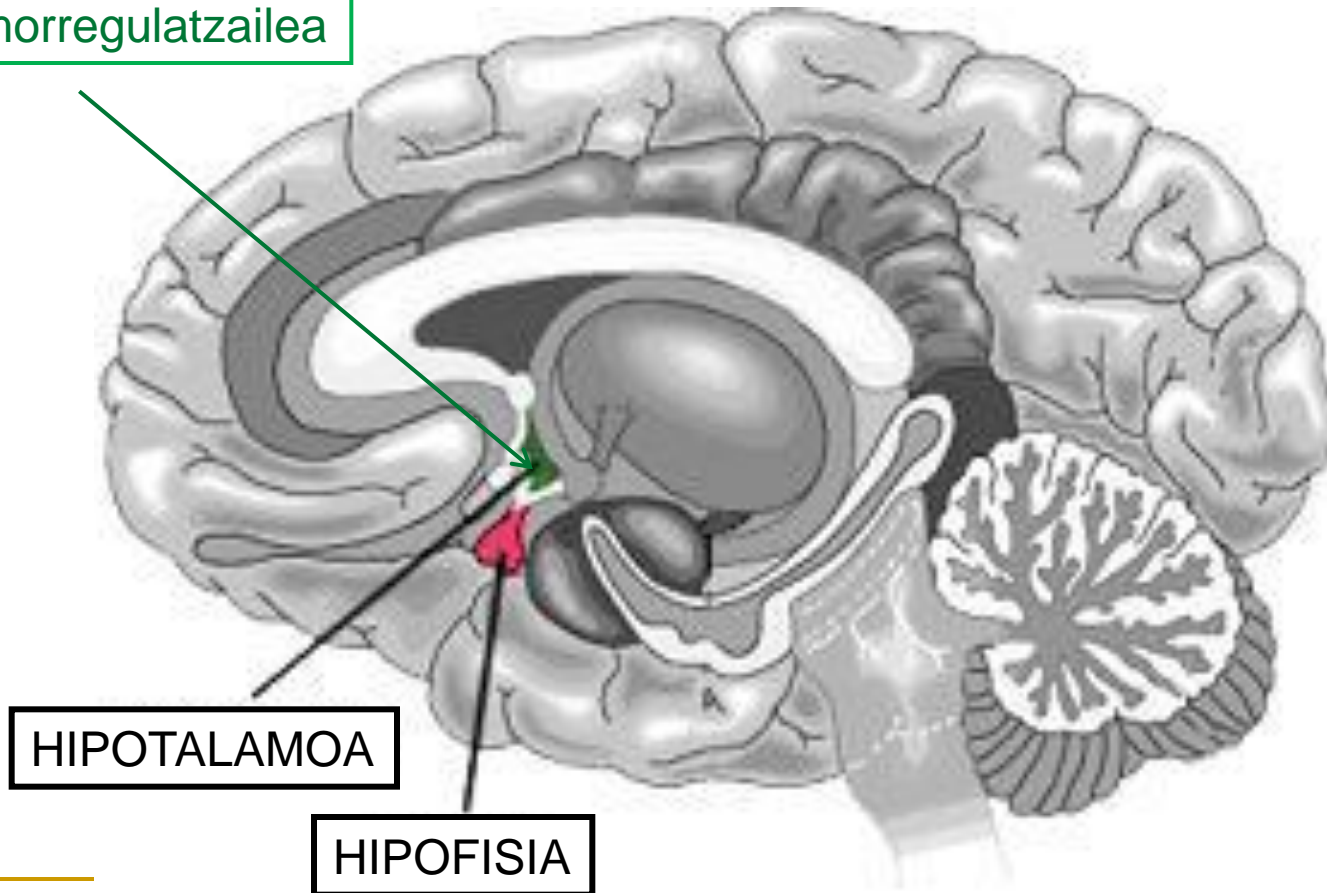
Egilea: Ana Belén Fraile

GORPUTZ-TENPERATURA

- Gizakia homeotermoa da
- Helduetan tenperatura normala $35,8-37,2^{\circ}\text{C}$ da (ahoa neurtuta)
- Erritmo zirkadianoa: goizean tenperatura baxuagoa da arratsaldean igotzen delarik
- Motak: ahokoa, besapekoa, ondestekoa, tinpanokoa...
- Zentro termorregulatzailleak termogenesi eta termolisiri esker tenperatura mantentzen du

HIPOTALAMOA

Zentro termorregulatzailea

HIPOTALAMOA

HIPOFISIA

OINARRIZKO KONTZEPTUAK

- **SUKARRA**: gorputz-tenperaturaren igoera patologikoa da
 - ❑ Temperatura 38°C-tik gorakoa (38-40°C); ↑40°C hiperpirexia
 - ❑ Zentro termorregulatzaillearen termostatoa maila altuagoan jartzen da eta **mekanismo erregulatzailleak martxan jartzen ditu**
- **FEBRIKULA**: sukarraren esanahi bera du
 - ❑ Temperatura 37-38°C
- **HIPERTERMIA**: tenperaturaren izugarrizko igoera
 - ❑ Temperatura 41°C-tik gorakoa izan ohi da
 - ❑ Termostatoa ez da maila altuagoan jartzen, ondorioz, **erregulazio mekanismo guztiak joko kanpo daude**

SUKARRAREN ETIOLOGIA

- Edozein eratako infekzioak
- Inflamazioak
- Minbiziak
- Ehun-nekrosiak
- Immuno-erreakzioak
- Nerbio-sistema zentraleko alterazioak
- Medikamentuak
- Gaixotasun endokrinoak
- Idiopatikoa; Jatorri Ezezaguneko Sukarra

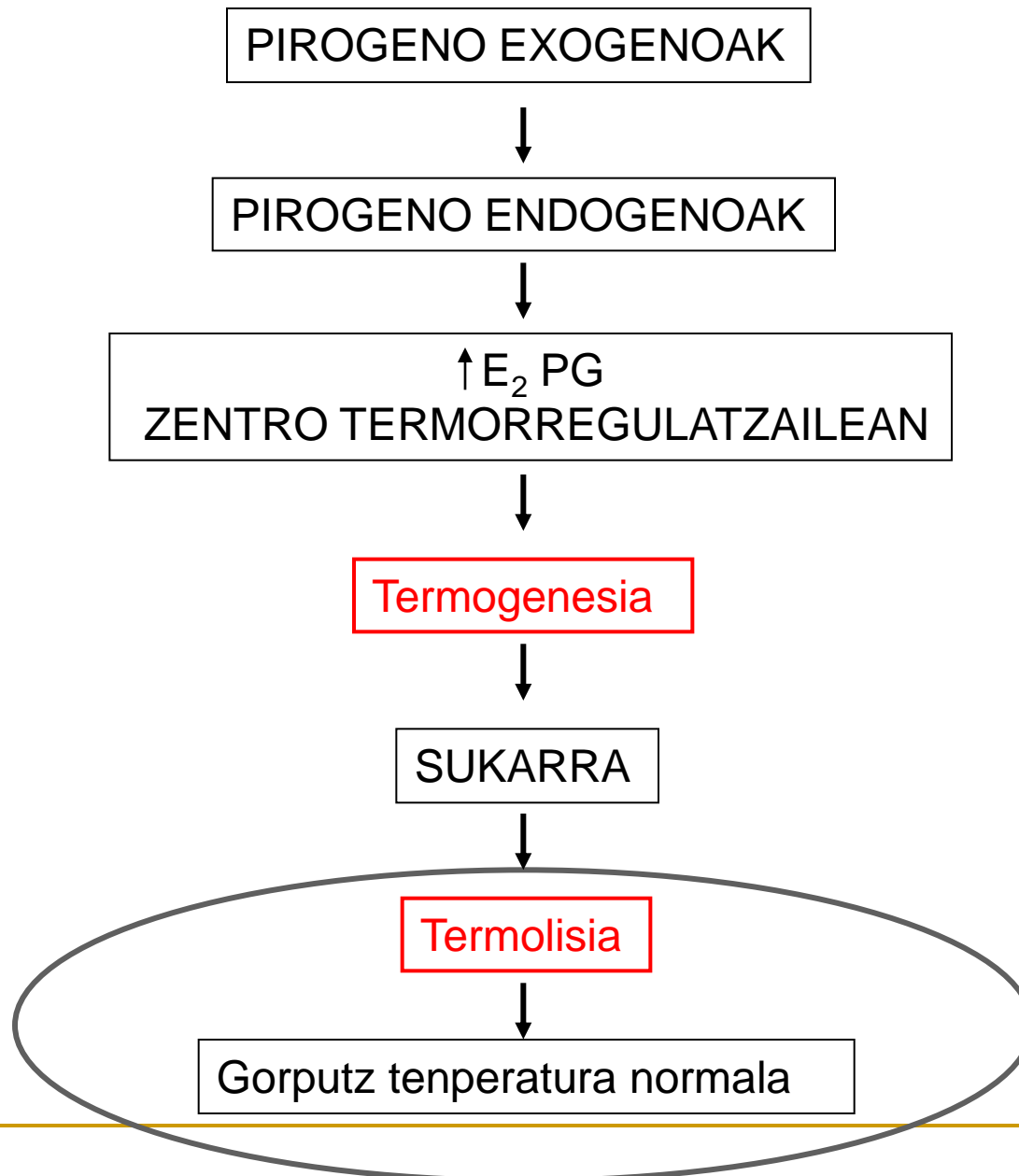
JATORRI EZEZAGUNEKO SUKARRA

- 38,3°C-ko tenperaturaren muga behin baino gehiagotan gainditzea
- Sukarrak gutxienez 2 aste irautea
- Ospitaleko ikerketa 3 egunez egotea edo ospitaletik kanpo 3 kontsultatan egotea

PATOGENIA

- Sustantzia batzuk sukarra sorrarazteko gai dira:
pirogenoak
- **Pirogeno exogenoak**
 - Pirogeno endogenoen jariaketa eragiten dute
 - Ez dute zuzeneko eraginik zentro termorregulatzailean
 - GRAM(-)en toxinak, birusak, toxiko batzuk, zelula tumoralen produktuak, hormona esteroideak...
- **Pirogeno endogenoak**
 - Sukarraren benetako eragileak dira
 - Interleukinak, tumoreen nekrosi-faktorea, interferonak...

-
- Pirogeno endogenoak, odoletik aurreko hipotalamora iristen dira non prostaglandinen (E_2 PG) sintesia eta jariaketa eragiten dituzten, termostatoa igoz
 - Termostatoak beroa sortzeko seinalea bidaltzen du eta mekanismo termorregulatzailerak aktibatzen dira

SUKARRAREN GARAPENA

1. **HASIERAKO FASEA**

- Termogenesisia nagusi izaten da
 - Hodi-uzkurdura, muskulu uzkurdurak

2. **FASE EGONKORRA**

- Termolisi eta termogenesiaren arteko oreka mantentzen da, tenperatura altuagoa delarik
 - Hodi-zabalkuntza, aurpegi gorrixka

3. **BEHERANZKO FASEA**

- Termolisia nagusi izaten da
 - Izerdia

SUKAR-SINDROMEA

- *Adierazpen orokorrak:*
 - Ondoeza orokorra, nekea
- *Larruazalean:*
 - Hodi-uzkurdura, hotz-sentsazioa, hotzikarak, muskulu-uzkurdura, larruazal zurbila...
 - Hodi-zabalkuntza, bero-sentsazioa, aurpegi gorrixka, izerdia, ezpainenako herpesa...
- *Lokomozio aparatuan:*
 - Artralgiak, mialgiak
- *Nerbio-sisteman:*
 - Logura, buruko mina, umeetan konbultsioak

-
- *Zirkulazio-aparatuan:*
 - Takikardia
 - *Arnas-aparatuan:*
 - Takipnea, oxigeno beharrak igotzen direlako
 - *Giltzurrunean:*
 - Oliguria
 - *Metabolismoan:*
 - Metabolismoa areagotzen da
 - *Digestio-aparatuan:*
 - Anorexia, dispepsia, egarria, aho lehorra
-

SUKAR MOTAK

■ HASIERAREN ARABERA

- ❑ Bat-bateko hasiera
- ❑ Hasiera geldoa

■ BILAKAERAREN ARABERA

- ❑ Sukar jarraitua
- ❑ Sukar erremitentea (atzerakorra)
- ❑ Aldizkako sukarra (intermitentea)
- ❑ Sukar errepikaria (errekurrentea)
- ❑ Orratz-itxurako sukarra
- ❑ Sukar irregularra
- ❑ Alderantzizko sukarra

■ BUKAERAREN ARABERA

- ❑ Krisi moduan
- ❑ Lisi moduan

SUKARRAREN ABANTAILAK ETA DESABANTAILAK

- Sukarraren abantailak eta desabantailak aztergai daude

Abantailak:

- Fagozitosia eta kimiotaxia estimulatzen da
- Pirogeno endogenoek erantzun immunologikoa piztu eta areagotzen dute

Desabantailak:

- Ondoeza, mina, deshidratatzeko arriskua, konbultsio-arriskua...
- Bihotz eta birika-gutxiegitasuna larriagotzen du

ALARMA-EGOERAK

- $T^a \uparrow 41^\circ\text{C}$
- Post-anestesia hipertermia
- Bero kolpea
- Konbultsioak
- Konorte-mailako alterazioak
- Bihotz-gutxiegitasuna

TRATAMENDUA

■ **Tratamendu etiologikoa**

- ❑ Antibiotikoterapia (bakterio infekzioetan)...

■ **Tratamendu sintomatikoa**

- ❑ Neurri orokorrak: atsedenaldia, likido ugari, konpresa eta bainu epelak, dieta energetikoa...
- ❑ Farmakoterapia: antitermikoak, analgesikoak...